

всички лица на 15 и повече навършени години (около 55 хиляди). С прилаганата схема на ротация във всяко следващо изследване се включват 1/2 (6) от домакинствата от предишното изследване, а останалите се заместват с нови. За ажустирание на резултатите от наблюдението се използват данни от текущата демографска статистика.

Основни дефиниции

РАБОТНА СИЛА - лицата на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни.

ЗАЕТИ ЛИЦА - лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

а) извършват работа за производство на стоки и услуги поне 1 час срещу заплащане в пари или натура, печалба или друг доход;

б) не работят през наблюдавания период, но имат работа, от която временно отсъстват поради отпуск, болест, бременност, раждане и гледане на малко дете (до получаване на пълния размер на възнаграждението), неблагоприятни климатични условия, стачка или друг трудов спор и други подобни причини.

Заети са лицата, работещи срещу заплащане в пари или натура; лицата, които управляват собствено предприятие, фирма или стопанство или извършват самостоятелно друга работа, за която получават доход; лицата, работещи без заплащане във фирма, предприятие, стопанство на родствени лица, членове на техните домакинства.

За заети се считат и студенти, учещи се, домакини, пенсионери, ако са работили поне 1 час през наблюдавания период.

БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА - лицата на 15 и повече навършени години, които нямат работа през наблюдавания период, като едновременно с това търсят активно работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната, и са на разположение да започнат работа в определен кратък период от време.

По изключение безработни са и лицата, които не търсят активно работа, но очакват до 30 дни да започнат работа, за която имат обещание, както и лицата, които очакват да се върнат на работа, от която са в принудително отсъствие за срок, по-голям от 1 месец, ако имат обещание и определена дата за връщане на работа.

Студенти, домакини, пенсионери и други лица, които обикновено не извършват икономическа дейност, също се считат за безработни през наблюдавания период, ако удовлетворяват посочените критерии.

ЛИЦА ИЗВЪН РАБОТНАТА СИЛА - лицата, които не са заети, нито безработни. Извън работната сила са и всички лица, които са в допълнителен платен или неплатен отпуск по майчинство.

СТАТУС В ЗАЕТОСТТА - според статуса в заетостта лицата се класифицират в следните групи:

а) работодатели - лица, които сами или в съдружие с други лица управляват собствени предприятия (фирми, стопанства), работят под арен-

да или извършват самостоятелно друга дейност, като наемат на работа едно или повече лица;

б) лица, работещи за своя сметка - лица, които сами или в съдружие с други лица управляват собствени предприятия (фирми, стопанства), работят на свободна (частна) практика или извършват самостоятелно друга дейност, без да наемат на работа други лица, както и членовете на производствени кооперации;

в) наети лица - лица, извършващи работа, за която получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата, възнаграждение по граждански договор или друго възнаграждение, в обществените предприятия или за частен работодател;

г) неплатени семейни работници - лица, които работят без заплащане във фирма, предприятие, стопанство на родствено лице от същото домакинство.

КОЕФИЦИЕНТ НА ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ - съотношение между работната сила и населението на 15 и повече навършени години.

КОЕФИЦИЕНТ НА ЗАЕТОСТ - съотношение между броя на заетите лица и населението на 15 и повече навършени години.

КОЕФИЦИЕНТ НА БЕЗРАБОТИЦА (равнище на безработица) - съотношение между броя на безработните лица и работната сила.

Хармонизиране на методологията и статистическия инструментариум с изискванията на регламентите на Евростат и на директивите на ЕО

Основните концепции и дефиниции, заложи в методологията на наблюдението на работната сила, са съобразени с международните стандарти на подобни изследвания в други страни и с препоръките на Международната организация по труда и Евростат. С оглед повишаване степенята на хармонизация с изискванията на Евростат в анкетната карта ще бъдат включени допълнителни въпроси в съответствие с чл. 4 от Регламента на Съвета (ЕС) № 577/98.

Метаданни за заетостта и безработицата са включени в Общата система за разпространение на данни на Международния валутен фонд.

Повече информация за работната сила (заети и безработни), в т. ч. и за стохастичната точност на оценяваните признаци, може да се намери в специализираната публикация „Заетост и безработица“, издание на НСИ.

При обработката на данните от наблюденията на работната сила се изчисляват приблизителни оценки на стохастичните грешки (в абсолютен брой) на оценяваните признаци (в абсолютен брой), които са изчислени като относителен дял от генералната съвкупност. Големият обем на извадката осигурява сравнително малки по размер стохастични грешки.

Някои сборни (общи) редове в табл. 9 - 16 превишават или не се изчерпват от съставните им числа поради извършените закръгления.